

## RÅDETS DIREKTIV

af 22. juni 1987

om samordning af de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser om  
retshjælpsforsikring

(87/344/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE  
FÆLLESSKABER HAR —under henvisning til traktaten om oprettelse af Det euro-  
pæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 57, stk. 2,under henvisning til forslag fra Kommissionen <sup>(1)</sup>,under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet <sup>(2)</sup>,under henvisning til udtalelse fra Det økonomiske og  
sociale Udvalg <sup>(3)</sup>, og

ud fra følgende betragtninger:

Ved Rådets direktiv 73/239/EØF af 24. juli 1973 om  
samordning af de ved lov eller administrativt fastsatte  
bestemmelser om adgang til og udøvelse af direkte for-  
sikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring <sup>(4)</sup>, senest  
ændret ved direktiv 87/343/EØF <sup>(5)</sup>, ophæves visse  
forskelle mellem de nationale lovgivninger for at lette  
adgangen til og udøvelsen af den nævnte virksomhed;

det præciseres imidlertid i artikel 7, stk. 2, litra c), i  
nævnte direktiv, at indtil den senere samordning, der  
finder sted inden for en frist af fire år efter meddelelsen af  
dette direktiv, kan Forbundsrepublikken Tyskland opret-  
holde forbudet mod, at at sygeforsikring, kredit- og  
kaufionsforsikring eller retshjælpsforsikring udøves sideløbende eller samtidig med andre klasser på dens område;

i nærværende direktiv foretages den samordning af  
bestemmelserne vedrørende retshjælpsforsikring, som er  
omhandlet i artikel 7, stk. 2, litra c), i direktiv 73/239/  
EØF;

ud fra et ønske om at beskytte de sikrede bør man i videst  
muligt omfang undgå enhver eventuel interessekonflikt  
mellem en retshjælpsikret og hans forsikringsgiver som  
følge af, at denne dækker den sikrede med hensyn til en  
anden af de klasser, der er anført i bilaget til direktiv  
73/239/EØF, eller dækker en anden sikret, og, såfremt en  
sådan konflikt måtte opstå, muliggøre en løsning heraf;

som følge af retshjælpsforsikringens særlige karakter bør  
den udelukkes fra direktivets anvendelsesområde, når den  
er knyttet til tvister eller risici hidrørende fra brugen af  
søgående fartøjer, eller som har forbindelse med sådan  
brug;

dette direktivs anvendelsesområde bør heller ikke omfatte  
den virksomhed, der udøves af en forsikringsgiver, som  
yder bistand eller dækker omkostningerne i forbindelse  
med en aftale om erstatningsansvar, for så vidt denne  
virksomhed udøves samtidig med varetagelsen af forsikre-  
rens egne interesser i henhold til denne dækning;

medlemsstaterne bør fra direktivets anvendelsesområde  
kunne udelukke den retshjælpsvirksomhed, der ydes af  
assistanceforsikreren, når denne virksomhed udøves i en  
anden stat end den, hvor den sikrede har sit sædvanlige  
opholdssted, og når den indgår i en aftale, der kun  
vedrører assistance til personer, der kommer i vanskelig-  
heder under rejser eller fravær fra bopælen eller det faste  
opholdssted;

den lovpligtige specialiseringsordning, som på nuværende  
tidspunkt praktiseres i en enkelt medlemsstat, nemlig i  
Forbundsrepublikken Tyskland, medfører, at de fleste af  
disse konflikter undgås; det synes dog ikke nødvendigt  
for at nå dette resultat at indføre denne ordning i hele  
Fællesskabet, således at de virksomheder, der omfatter  
flere forsikringsklasser, må opdeles;

det tilsigtede mål kan således også nås ved, at de pågæl-  
dende virksomheder dels får pligt til for retshjælpsfor-  
sikringens vedkommende at tegne en særskilt police eller  
at udskille retshjælpsforsikringen i et særskilt kapitel i en  
enhedspolice, dels får pligt til enten at etablere  
forvaltning af retshjælpsforsikringen eller at overlade  
skadesbehandlingen inden for retshjælpsforsikringen til  
en i juridisk henseende selvstændig virksomhed eller at  
give den retshjælpsikrede ret til selv at vælge sin advokat,  
så snart forsikringsgiverens intervention kan påberåbes;

uanset hvilken mulighed, der vælges, skal de sikredes  
interesser være omfattet af ækvivalente garantier;

hensynet til den retshjælpsikredes interesser indebærer,  
at denne, når der foreligger en interessekonflikt, selv kan  
vælge sin advokat eller enhver anden person, som har de  
af den nationale lovgivning krævede kvalifikationer for at  
kunne give møde under en sag behandlet retsligt eller  
administrativt;

<sup>(1)</sup> EFT nr. C 198 af 7. 8. 1979, s. 2.

<sup>(2)</sup> EFT nr. C 260 af 12. 10. 1981, s. 78.

<sup>(3)</sup> EFT nr. C 348 af 31. 12. 1980, s. 22.

<sup>(4)</sup> EFT nr. L 228 af 16. 8. 1973, s. 3.

<sup>(5)</sup> Se side 72 i denne Tidende.

medlemsstaterne bør have mulighed for at fritage virksomheder for pligten til at indrømme den sikrede nævnte adgang til frit at vælge advokat, når retshjælpsforsikringen er begrænset til at dække hold, der vedrører brugen af vejkomretøjer på deres område, og når andre begrænsende betingelser er opfyldt;

hvis der opstår en konflikt mellem forsikringsgiveren og den sikrede, er det vigtigt, at sådanne tilfælde behandles på den mest rimelige og hurtigst mulige måde; det er derfor hensigtsmæssigt, at der i retshjælpsforsikringspoli-erne indsættes en bestemmelse om voldgift eller om en procedure, som giver tilsvarende garantier;

i bilaget til direktiv 73/239/EØF bestemmes det under punkt C, andet afsnit, at de risici, der er omfattet af de under punkt A nævnte klasser 14 og 15, ikke kan betragtes som accessoriske risici til andre klasser; det bør undgås, at en forsikringsvirksomhed dækker retshjælp som en accessorisk risiko til en anden risiko uden at have opnået tilladelse til dækning af retshjælpsrisikoen; medlemsstaterne bør dog have adgang til i særlige tilfælde at betragte klasse 17 som accessorisk risiko til klasse 18; punkt C i nævnte bilag bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

#### UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

##### Artikel 1

Formålet med dette direktiv er at samordne de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser om retshjælpsforsikring som omhandlet under punkt A, nr. 17, i bilaget til direktiv 73/239/EØF, for herved at lette den faktiske udøvelse af etableringsfriheden og i videst muligt omfang undgå enhver interessekonflikt blandt andet som følge af, at forsikringsgiveren dækker en anden sikret eller dækker sikrede både med hensyn til resthjælp og med hensyn til en anden af de klasser, der er omhandlet i dette bilag, og såfremt en sådan konflikt måtte opstå, muliggøre en løsning heraf.

##### Artikel 2

1. Dette direktiv gælder for retshjælpsforsikring. Denne består i mod præmiebetaling at forpligte sig til at dække omkostninger ved retssager og at præstere andre tjenesteydelser, der følger af forsikringsdækningen, blandt andet med henblik på:

- at opnå erstatning for den skade, som den sikrede har lidt, enten ved forlig eller under en civilretlig sag eller en straffesag,
- at forsvare eller repræsentere den sikrede under en civilsag, en straffesag eller en sag behandlet administrativt eller på lignende måde, eller i anledning af en klage, som er indgivet mod ham.

2. Dette direktiv finder dog ikke anvendelse:

- på retshjælpsforsikring, der er knyttet til tvister eller risici hidrørende fra brugen af søgående fartøjer, eller som har forbindelse med sådan brug,
- på den virksomhed, der udøves af en ansvarsforsikrer i forbindelse med den sikredes forsvar eller repræsentation i en hvilken som helst sag behandlet retsligt eller administrativt, for så vidt denne virksomhed udøves samtidig med varetagelsen af forsikrerens egne interesser i henhold til denne dækning,
- såfremt en medlemsstat ønsker det, på den retshjælpsvirksomhed, der ydes af en assistanceforsikrer, når denne virksomhed udøves i en anden stat end den, hvor den sikrede har sit sædvanlige opholdssted, og når den indgår i en aftale, der kun vedrører assistance til personer, der kommer i vanskeligheder under rejser eller fravær fra bopælen eller det faste opholdssted. I dette tilfælde skal det af aftalen klart fremgå, at den pågældende dækning er begrænset til de i første punktum omhandlede forhold og er accessorisk i forhold til assistancen.

##### Artikel 3

1. Retshjælpsgarantien skal være omfattet af en i forhold til de øvrige forsikringsklasser særskilt aftale eller af et særskilt kapitel i en enhedspolice med angivelse af omfanget af retshjælpsgarantien, og, hvis medlemsstaten kræver det, af den dertil svarende præmie.

2. Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de virksomheder, der er etableret på dens område, efter den mulighed, som medlemsstaten pålægger, eller efter eget valg, hvis medlemsstaten giver sit samtykke hertil, vedtager mindst en af følgende alternative løsninger:

- a) virksomheden skal drage omsorg for, at ingen medarbejder, der beskæftiger sig med behandlingen af skader under retshjælpsforsikring eller med juridisk rådgivning i forbindelse med denne behandling, samtidig udøver en lignende aktivitet:
  - hvis virksomheden omfatter flere forsikringsklasser: inden for en anden klasse omfattet af samme virksomhed,
  - hvad enten virksomheden omfatter flere klasser eller er specialiseret: i en anden virksomhed som har finansiel forretningsmæssig eller administrativ tilknytning til førstnævnte, og som omfatter en eller flere andre klasser henhørende under direktiv 73/239/EØF;
- b) virksomheden skal overlade behandlingen af skadesager under klassen for retshjælpsforsikring til en i juridisk henseende selvstændig virksomhed. Denne virksomhed skal angives i den særskilte aftale eller det særskilte kapitel, der er nævnt i stk. 1. Hvis denne i juridisk henseende selvstændige virksomhed er knyttet til en anden virksomhed, som driver forsikring i en eller flere af de andre klasser, der er anført under punkt A i bilaget til direktiv 73/239/EØF, må de

medarbejdere i sidstnævnte virksomhed, der beskæftiger sig med behandling af skadessager eller med juridisk rådgivning i forbindelse med denne behandling, ikke samtidig udøve den samme eller en lignede aktivitet i den anden virksomhed. Medlemsstaterne kan endvidere bestemme, at dette krav også skal gælde for medlemmerne af ledelsesorganet;

c) virksomheden skal i aftalen give den sikrede ret til, så snart forsikringsgiverens intervention kan påberåbes, at overdrage forsvaret af sine interesser til en advokat efter eget valg, eller, for så vidt den nationale lovgivning tillader dette, til enhver anden behørigt kvalificeret person.

3. Uanset hvilken mulighed der vælges, anses de retshjælpssikredes interesser for at være omfattet af ækvivalente garantier i henhold til dette direktiv.

#### Artikel 4

1. Af enhver forsikringsaftale om retshjælp skal det udtrykkeligt fremgå:

- a) at den sikrede frit kan vælge sin advokat eller enhver anden person, som er behørigt kvalificeret i henhold til den nationale lovgivning, når det er påkrævet for at forsvare, repræsentere eller varetage hans interesser i en sag behandlet retsligt eller administrativt;
- b) at den sikrede selv kan vælge sin advokat eller, hvis han foretrækker det og for så vidt den nationale lovgivning tillader dette, enhver anden behørigt kvalificeret person til at varetage sine interesser, når der foreligger en interessekonflikt.

2. Ved advokat forstås enhver person, der har ret til at udøve virksomhed under en af de betegnelser, der er anført i direktiv 77/249/EØF af 22. marts 1977 om lettelse med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters fri udveksling af tjenesteydelser<sup>(1)</sup>.

#### Artikel 5

1. De enkelte medlemsstater kan undtage retshjælpforsikring fra anvendelsen af artikel 4, stk. 1, hvis samtlige nedenstående betingelser er opfyldt:

- a) forsikringen vedrører udelukkende sager, der skyldes brug af vej køretøjer på den pågældende medlemsstats område,
- b) forsikringen er knyttet til en aftale om ydelse af assistance i tilfælde af ulykke eller uheld, hvor et vej køretøj er impliceret,
- c) hverken retshjælpforsikreren eller assistanceforsikreren dækker ansvarsklasser,
- d) der er truffet forholdsregler, for at den juridiske rådgivning og hver parts repræsentation i en tvist varetages af helt uafhængige advokater, når disse parter er retshjælpssikrede hos den samme forsikringsgiver.

2. Den undtagelse, som en medlemsstat indrømmer en virksomhed i medfør af stk. 1, berører ikke anvendelsen af artikel 3, stk. 2.

#### Artikel 6

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til, at der, med forbehold af enhver ret til at indbringe en sag for en retsinstans i henhold til den nationale lovgivning, fastsættes bestemmelser om voldgift eller en anden procedure, som giver tilsvarende sikkerhed for objektivitet, og som gør det muligt, i tilfælde af uoverensstemmelse mellem retshjælpforsikreren og den sikrede, at træffe afgørelse om, hvorledes tvisten kan bilægges.

Det skal i forsikringsaftalen anføres, at den sikrede har ret til at bringe en sådan procedure i anvendelse.

#### Artikel 7

Når der opstår en interessekonflikt, eller hvis der er uenighed med hensyn til tvistens bilæggelse, skal retshjælpforsikreren eller i givet fald det organ, der behandler skadessagerne, underrette den sikrede om:

- den i artikel 4 omhandlede ret,
- muligheden for at anvende den i artikel 6 nævnte procedure.

#### Artikel 8

Medlemsstaterne ophæver enhver bestemmelse om forbud mod på deres område samtidig at udøve retshjælpforsikring og forsikring i andre klasser.

#### Artikel 9

Andet afsnit i punkt C i bilaget til direktiv 73/239/EØF affattes således:

»De risici, der er omfattet af de under punkt A nævnte klasser 14, 15 og 17, kan dog ikke betragtes som accessoriske risici til andre klasser.

Den risiko, der er omfattet af klasse 17 (retshjælpforsikring), kan dog betragtes som accessorisk risiko til klasse 18, når betingelserne i første afsnit er opfyldt, og når hovedrisikoen kun vedrører assistance til personer, der kommer i vanskeligheder under rejser eller fravær fra bopælen eller det faste opholdssted.

Retshjælpforsikring kan ligeledes betragtes som accessorisk risiko på de i første afsnit omhandlede betingelser, når den er knyttet til tvister eller risici, som skyldes brug af søfartøjer, eller som kan henføres til sådan brug.

<sup>(1)</sup> EFT nr. L 78 af 26. 3. 1977, s. 17.

*Artikel 10*

Medlemsstaterne træffer inden den 1. januar 1990 de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse foranstaltninger senest pr. den 1. juli 1990.

*Artikel 11*

Efter meddelelsen <sup>(1)</sup> af dette direktiv fremsender medlemsstaterne til Kommissionen teksten til de vigtigste

nationalt retsforordninger, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

*Artikel 12*

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 22. juni 1987.

*På Rådets vegne*

L. TINDEMANS

*Formand*

---

<sup>(1)</sup> Dette direktiv er meddelt medlemsstaterne den 25. juni 1987.